

Voorpublicatie uit: Marc Wingens e.a. red., *Vooralsnog zonder titel. VU-studenten in het jaar 2000. Uitgeverij Meinema, Zoetermeer. ISBN 90 211 3819 0. 192 blz., rijk geïllustreerd, fl.15,-*

Eerste bladzijden van het essay 'Tussen groepsdier en vrije vogel', geschreven door Berber Brouwer.

Het was alsof hij voor mijn voeten kapot viel. Mijn illusie, bedoel ik, over hoe de VU eruit zou zien. Ik had me niet echt een duidelijke voorstelling gemaakt, maar er zijn bepaalde dingen die je voor zo vanzelfsprekend houdt, dat je er verder niet over nadenkt. Eén daarvan is dat een universiteitsgebouw mooi is. Ik was met de trein vanuit Groningen gekomen en toen ik aankwam bij station Zuid WTC zag ik de bovenkant van een gebouw waarop met witte letters 'Vrije Universiteit' stond. Die bovenkant beloofde niet veel goeds. Ik hoopte dat het van dichtbij alsnog een statig oud gebouw zou zijn, maar toen ik sneltram 51 uitstapte, stond ik voor een enorm betonnen blok. Aan de bovenrand, in de buurt van de witte letters, bleek er een vreemd soort blauw monster tegenaan geplakt of gevlogen. De troosteloze aanblik, gecombineerd met de grauwe kleur van de lucht, veroorzaakte bij mij een nogal onaangename Oostblok-déjà vu. Ik was plotseling bang dat de VU me zou opslokken en me vier jaar lang gevangen zou houden in haar glibberige walvismaag, tot ik gehersenspoeld de wijde wereld weer in mocht. Ik weerstond de aanvechting om terug te gaan, hield mijn adem in en spoedde me naar de hoofdingang. Verblind door TL-licht strompelde ik naar de dichtstbijzijnde WC en sloot me daar enige tijd op. Toen daarna de mensa me zelfs geen troost bood, besloot ik te berusten in mijn lot. Ik hoopte dat ik van de VU zou gaan houden, want mensen zeiden ook toen al dat liefde blind maakt en clichés zijn soms waar. Na deze illusie sneuvelen er nog minstens een handvol,

want studeren is een beproeving.

Het blauwe monster was de griffioen. Ik was blij dat hij er hing, want ik vind de griffioen een mooi dier, ook al ken ik hem alleen blauw en tweedimensionaal. Het verbaast me trouwens dat de evolutie nooit een dergelijk creatuur voortgebracht heeft, want de griffioen heeft niet alleen vier poten, maar ook vleugels en dat lijkt me in overlevingsopzicht een buitengewoon praktische eigenschap. Mijn woordenboek omschrijft de griffioen als 'een mythologisch dier met het bovenlijf van een adelaar en het onderlijf van een leeuw, fel en wreed van aard, thans vooral nog bekend als heraldisch figuur'. Bovendien staat er dat griffioen een synoniem is voor 'grijpvogel'. Grijpvogel vind ik eigenlijk een leuker woord, dus mocht de griffioen weer ter sprake komen, dan noem ik hem grijpvogel. Het leuke is dat grijpvogel ook 'schraapzuchtig persoon' kan betekenen. Het lijkt me een hele belevenis om iemand uit te maken voor grijpvogel. Dat had ik moeten doen toen ik op mijn vijftiende de Volkskrant bezorgde in de villabuurt en in de kerstvakantie bij alle abonnees aanbelde met een nieuwjaarskaartje van de Volkskrant. 'Wat? U geeft maar een gulden? Durft u wel, grijpvogel!', en daarna kwaad weglopen.

Toen ik me onlangs wat uitgebreider in de grijpvogel verdiepte, vond ik een beest met vele gezichten. Net een kameleon. De grijpvogel staat bekend als mythische bewaker van onbekende schatten die iedere binnendringer doodt, maar ook als symbool voor Christus, omdat hij hemel en aarde in zijn lichaam verenigt. Misschien moet ik voortaan een hoofdletter gebruiken als ik over hem schrijf. Op zijn slechtste momenten kan de Grijpvogel zelfs de duivel verbeelden. Hoe dan ook, juist door die ambivalentie past de Grijpvogel goed bij de VU. Want de VU is christelijk, maar vereist geen geloof, en de